

KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W BYDGOSZCZY

I n f o r m a c j a

**Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej
o stanie bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej
oraz o zagrożeniach pożarowych
Powiatu Bydgoskiego
za 2016 rok.**

KOMENDANT MIEJSKI
Państwowej Straży Pożarnej

st. bryg. mgr inż. Janisław Buller

Bydgoszcz, luty 2017 r.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA REJONU

W skład rejonu operacyjnego Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy o łącznej powierzchni 1 569 km² wchodzi Powiat Grodzki /miasto Bydgoszcz/ oraz Powiat Ziemski. Obszar ten zamieszkuje prawie 470 tys. mieszkańców.

Do głównych zagrożeń występujących na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Bydgoszczy zaliczyć można zagrożenia pożarowe, zagrożenia chemiczno – ekologiczne, zagrożenia komunikacyjne, zagrożenia wodne i powodziowe, zagrożenia budowlane oraz zagrożenia radiologiczne. Zagrożenia te wynikają przede wszystkim z funkcjonowania dużej aglomeracji miejskiej wraz z całą infrastrukturą, w skład, której wchodzi osiedla mieszkaniowe w starej bądź nowej zabudowie oraz duża ilość zakładów przemysłowych (chemicznych, maszynowych, elektrotechnicznych, przetwórstwa drewna, spożywczych), jak również przebieganie przez miasto lub w bezpośredniej bliskości szlaków komunikacyjnych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

Komendantowi Miejskiemu PSP podlega pięć Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych, w tym Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Szkoły Podoficerskiej. Część JRG oprócz przygotowania do walki z pożarami oraz likwidacji miejscowych zagrożeń posiada dodatkowe specjalizacje:

- JRG nr 1 ul. Pomorska 16 – specjalizacja ratownictwo wodno – nurkowe,
- JRG nr 2 ul. Produkcyjna 5 – specjalizacja ratownictwo chemiczno – ekologiczne,
- JRG nr 3 ul. Ludwikowo 5 – specjalizacja ratownictwo wysokościowe,
- JRG nr 4, ul. Łochowska 69 - specjalizacja ratownictwo chemiczno – ekologiczne,
- JRG SP PSP, ul. Glinki 86, Bydgoszcz.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku liczba etatów strażaków w komendzie oraz w JRG wynosiła 221, a liczba etatów cywilnych 6– liczba etatów w komendzie nie ulega zmianie od kilku lat.

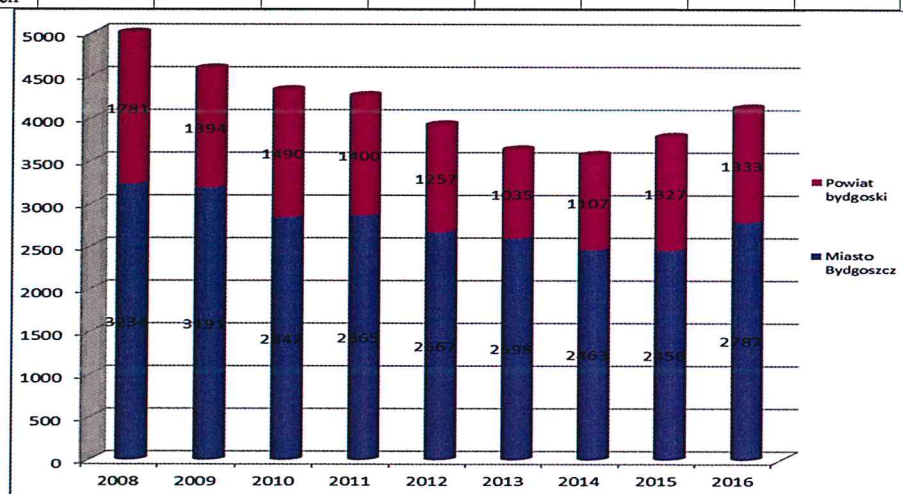
2. DZIAŁANIA OPERACYJNE

2.1. Dane szczegółowe dotyczące działań prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną w 2016 r.

W 2016 roku na obszarze chronionym Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy odnotowano 4120 zdarzeń, z czego 32% (tj. 1333) wydarzyło się na terenie powiatu ziemskiego bydgoskiego. Liczba zdarzeń w powiecie jest porównywalna z rokiem 2015.

Liczbę zdarzeń w 2016 roku z podziałem na gminy przedstawia poniższa tabela.

Gmina	Koronowo	Solec Kujawski	Białe Błota	Nowa Wieś Wlk.	Dąbrowa Chełm.	Sicienko	Dobrcz	Osielsko
Liczba zdarzeń	310	211	173	158	130	127	120	104

Podobnie jak w poprzednich latach, większość zdarzeń to miejscowe zagrożenia, do których zaliczamy m.in. wypadki komunikacyjne, pompowanie wody, wiatrolomy, czy usuwanie kokonów owadów błonkoskrzydłych.

Powstały 324 pożary, co stanowi 25% wszystkich interwencji. Ze względu na rozmiary 2 z nich zakwalifikowano, jako duże, 15 jako średnie i 307 jako małe.

Ponadto, zanotowano 35 alarmów fałszywych.

Poniższa tabela przedstawia ogólną ilość zdarzeń w latach 2011-2016 na terenie powiatu.

rok	Powiat/ gmina	POŻARY					MIEJSCOWE ZAGROŻENIA	ALARMY FAŁSZYWE	OGÓŁEM
		RAZEM	małe	Średnie	Duże	b. duże			
2011	powiat bydgoski	383	360	21	2	0	981	36	1400
2012	powiat bydgoski	471	427	43	1	0	764	22	1257
2013	powiat bydgoski	309	279	28	2	0	686	40	1035
2014	powiat bydgoski	343	316	22	0	4	739	25	1107
2015	powiat bydgoski	459	426	28	3	2	841	27	1327
2016	powiat bydgoski	324	307	15	2	0	974	35	1333

2.2. Rozmieszczenie, obsada etatowa i sprzętowa jednostek

KM PSP Bydgoszcz funkcjonuje na obszarze dwóch powiatów: grodzkiego i ziemskiego. Rozmieszczenie jednostek PSP i OSP jest w miarę równomiernie i pokrywające zasięgiem działania do 8 min 85 % populacji a pozostałą część do 15 minut.

Ciągle mankamentem pozostaje obsada osobowa jednostek ratowniczo – gaśniczych i specjalistycznych grup ratowniczych. Obecnie przypada około 0,47 (z jednostką SP PSP 0,55) strażaka na 1000 mieszkańców, co powoduje, że należy podjąć wspólne działania w celu systematycznego zwiększania obsad etatowych.

Obecnie, przy tak dużym tempie rozwoju motoryzacji i trudnej komunikacji w Bydgoszczy, okazuje się, że czasy operacyjnego dojazdu do akcji, szczególnie na teren powiatu ziemskiego, zaczynają być przekroczone, co powodować może większe straty i wydłużać akcje ratownicze przy angażowaniu większych sił i środków innych jednostek na terenie miasta.

Obszar newralgiczny to teren gmin Osielsko, gdzie nie funkcjonuje żadna jednostka ochrony przeciwpożarowej zdolna podjąć działania ratowniczo-gaśnicze i gmina Białe Błota. Na terenie gminy Białe Błota działa jedna OSP, niewłączona do KSRG – OSP Łochowo.

W zakresie działań ratownictwa technicznego na terenie miasta i powiatu bydgoskiego wszystkie jednostki PSP, jednostki OSP w KSRG oraz 2 jednostki OSP spoza KSRG wyposażone są w sprzęt do realizacji ratownictwa technicznego w zakresie podstawowym. Od kilku lat sukcesywnie jednostki OSP w KSRG wymieniają zestawy hydrauliczne typu Combi na zestawy średniej nowszej generacji z rozdzielonymi funkcjami cięcia i rozpierania.

W zakresie działań chemiczno-ekologicznych na terenie działania KM PSP Bydgoszcz, na bazie JRG 2 i JRG 4 działa Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno – Ekologicznego. Grupa wyposażona jest w samochód ratownictwa chemiczno-ekologicznego, dwa ciężkie samochody ratowniczo – gaśnicze, separator oleju z pompami, zaporę elastyczną płaszczołą o dł. 120 m i zapory sorpcyjne.

Grupa funkcjonuje w Centralnym Oddziale Operacyjnym, a jest utworzona przez Komendanta Miejskiego PSP w Bydgoszczy w celu organizacji działań o charakterze chemicznym i ekologicznym na terenie chronionym miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

Bardzo ważnym elementem jest przygotowanie teoretyczne i praktyczne do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa chemiczno – ekologicznego. Obecnie 72 strażaków z KM PSP w Bydgoszczy, posiada wykształcenie z zakresu ratownictwa chemiczno – ekologicznego, co pozwala na właściwą organizację działań podczas zdarzeń na terenie miasta i powiatu Bydgoskiego.

W zakresie działań ratownictwa wodnego Komenda Miejska PSP w Bydgoszczy dysponuje wyspecjalizowaną grupą ratownictwa wodno-nurkowego (SGRWN) wykorzystywaną do różnorodnych działań nawodnych, podwodnych, wodnych i powodziowych.

Przy OSP Solec Kujawski działa zastęp ratowników wyposażony w sprzęt pływający, wyszkolonych pływaczy i ratowników WOPR, podejmujących działania na akwenach i w zagrożeniach powodziowych.

W gminie Koronowo działają 2 OSP w KSRG (OSP Koronowo i OSP Gościeradz) posiadające łodzie i wyszkolonych pływaczy, zdolne do podjęcia skutecznych działań nawodnych. Jednostki te stanowią niezbędne zabezpieczenie dla Zalewu Koronowskiego. Akwen ten jest bardzo atrakcyjny turystycznie i w okresie letnim przebywa nad Zalewem wielu żeglarzy i amatorów kąpiei.

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka zadania podstawowe z zakresu ratownictwa wodnego i naliczowego realizuje OSP Brzoza.

Siły i środki KM PSP Bydgoszcz pozwalają na realizację zadań z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego zarówno w zakresie podstawowym, jak i specjalistycznym, a SGRWN wielokrotnie podejmowała działania na terenie województwa.

W zakresie działań ratownictwa wysokościowego na terenie działania KM PSP w Bydgoszczy, na bazie JRG 3 funkcjonuje Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego (SGRW).

Komfortową sytuacją dla SGRW będzie wyszkolenie 2 instruktorów ratownictwa wysokościowego PSP. Grupa dysponuje średnim samochodem ratownictwa wysokościowego SRWys oraz lekkim SLRwys zakupionym w minionym roku.

2.3. Działalność jednostek OSP z terenu Powiatu Bydgoskiego

Na terenie powiatu Bydgoskiego funkcjonuje:

- 11 jednostek OSP włączonych do KSRG,
- 15 typu S,
- 11 typu M.

Zespół Kontrolny Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy przeprowadzał inspekcje operacyjno-techniczne wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu bydgoskiego.

Podstawowymi zagadnieniami sprawdzanymi podczas kontroli były:

- skuteczność alarmowania członków OSP,
- gotowość do działań ludzi i sprzętu,
- gotowość urządzeń i systemów łączności,
- stan techniczny i ilościowy sprzętu,
- uprawnienia, ubezpieczenia, badania lekarskie, listy strażaków spełniających wymogi uczestnictwa w akcjach i ćwiczeniach,
- wykonanie ćwiczenia bojowego,
- dokumentacja szkoleniowa,
- umundurowanie,
- stan pomieszczeń remizy,

- stan bhp.

Przeglądy i inspekcje nie są jedyną formą kontroli ochotniczych straży pożarnych. Na bieżąco monitorowana jest gotowość operacyjna oraz funkcjonowanie systemu koordynacji działań jednostek - począwszy od dysponowania do zdarzeń, poprzez ocenę stanu ilościowego i jakościowego wyjeżdżających sił i środków, po zapewnienie właściwego przepływu informacji z miejsca akcji do Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego PSP.

Prowadzona jest ciągła analiza możliwości wykorzystania sił i środków KSRG w działaniach ratowniczych, zarówno pod kątem sprawności posiadanego sprzętu i poziomu wyszkolenia strażaków, jak również pod kątem możliwości realizacji zadań w zależności od występujących zagrożeń na obszarze chronionym danej OSP i związanymi z tym potrzebami sprzętowymi i szkoleniowymi.

Z każdym rokiem co raz to więcej jednostek zmagają się z problemami osobowymi, szczególnie w godzinach 7:00 – 17:00, kiedy to druhowie są w pracy poza miejscem zamieszkania. W konsekwencji jednostki nie wyjeżdżają do zdarzeń zgłaszając brak obsady lub, tak jak to bywa w większości przypadków, brak osoby posiadającej uprawnienia do kierowania pojazdem uprzywilejowanym. Problem ten dotyczy nie tylko jednostek z mniejszych miejscowości jak Wojnowo, ale także z Dobrcza czy Koronowa. Aby zmniejszyć występowanie tego typu zjawisk, należy zacząć od aktywniejszej pracy z młodzieżą. Brak młodzieżowych drużyn pożarniczych w jednostkach OSP jest prawdopodobnie głównym źródłem problemu.

Obserwując działalność jednostek OSP na przestrzeni kilku lat można śmiało stwierdzić, że bardzo dobrą decyzją władarzy kilku gmin było zatrudnienie na pełen etat kierowców – konserwatorów sprzętu. Ze względu na dużą ilość wyjazdów, posiadanego sprzętu oraz wspomnianą pracę zawodową druhowa poza terenem miejscowości, należy dążyć do utworzenia ww. stanowiska we wszystkich jednostkach OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Rozwiąże to wiele problemów oraz w znacznym stopniu podniesie poziom gotowości bojowej jednostek. Dotyczy to m.in. takich jednostek OSP jak Brzoza, Kruszyn, Gościeradz i Nowa Wieś Wielka.

W OSP w KSRG na terenie powiatu bydgoskiego zauważana jest systematyczna wymiana sprzętu ratowniczo-gaśniczego oraz zakupy sprzętu ochrony osobistej strażaka. Możliwe jest to głównie dzięki udzielanej dotacji celowej z budżetu państwa na zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej. W znacznie mniej komfortowej sytuacji znajdują się jednostki spoza KSRG, gdzie u ratowników podczas działań widoczne są częste braki ubrań specjalnych, kominarek, butów specjalnych, itp. Należy jednak pamiętać, że zabezpieczenie życia i zdrowia ratowników jest najważniejsze i nie może być w żaden sposób bagatelizowane.

Innym ważnym elementem jest sukcesywna wymiana taboru samochodowego pojazdów ratowniczo-gaśniczych. W dwóch jednostkach OSP z KSRG (Kruszyn i Gościeradz) są jeszcze wysłużone samochody gaśnicze z ponad 30-letnim stażem. Są to pojazdy zadbane, ale w każdej chwili mogą zawieść ratowników i uniemożliwić im wykonanie zadania ratowniczego, co może mieć tragiczne skutki. O poprawnej działalności jednostki OSP świadczą także dobre przygotowanie drużyn do zawodów sportowo-pożarniczych. Od kilku lat czołowe lokaty zajmują strażacy z kilku powtarzających się jednostek.

Poziom wyszkolenia członków ochotniczych straży pożarnych na terenie powiatu jest satysfakcjonujący. Druhowie z zaangażowaniem biorą udział w organizowanych szkoleniach. Jednakże uzyskana wiedza powinna być powtarzana i poszerzana w trakcie ćwiczeń doskonalących, organizowanych przez naczelników danej OSP. Należy zwrócić uwagę, aby tego typu ćwiczenia przeprowadzać, co najmniej raz w miesiącu oraz dokumentować wpisem do Książki Naczelnika OSP.

2.4. Działalność propagandowa i edukacyjna

Komenda Miejska PSP w Bydgoszczy, w ramach podniesienia szeroko pojętego poziomu bezpieczeństwa ludzi i środowiska, w tym przedszkolaków i uczniów szkół, uczestniczy m.in. w realizacji „MIEJSKIEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI I POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA” oraz rządowego programu „BEZPIECZNA+”, który jest komplementarny z programem „RAZEM BEZPIECZNIEJ”, jak również programu edukacyjnego Komendy Głównej PSP „BEZPIECZNE ŻYCIE”. W ramach programu „BEZPIECZNA+” funkcjonuje sala edukacyjna „OGNIK”.

W ramach programu miejskiego realizujemy programy kierunkowe „BEZPIECZEŃSTWO DZIECKA” i „OGIEN”. Poza tym realizujemy programy dodatkowe - „BEZPIECZNE WAKACJE” i „BEZPIECZNY AKWEN”.

Programy „BEZPIECZNE WAKACJE” i „BEZPIECZNY AKWEN” Komenda Miejska realizuje wspólnie z jednostkami OSP z Powiatu Bydgoskiego poprzez zabezpieczenie rzeki Wisły, okolicznych jezior i Zalewu Koronowskiego.

Jednostki OSP, zarówno te w KSRG, jak i spoza systemu, aktywnie uczestniczą w ćwiczeniach próbnych ewakuacji placówek oświatowych na terenie swoich gmin, gdzie jednocześnie poruszana jest tematyka mająca na celu propagowanie właściwego zachowania dzieci i młodzieży w obliczu zagrożenia, zarówno w szkole, jak i w domu, a także utrwalanie znajomości numerów alarmowych. Ochotnicy w ramach festynów i pokazów, organizowanych na terenie swoich gmin, przybliżają mieszkańcom obraz strażaka i zakres działalności Ochotniczych Straży Pożarnych. Poruszają również tematykę bezpieczeństwa na drogach, a w szczególności tematy związane z wypadkami i ratownictwem technicznym w komunikacji drogowej.

3. ANALIZA CZYNNOŚCI KONTROLNO-ROZPOZNAWCZYCH W POWIECIE BYDGOSKIM.

Czynności kontrolno rozpoznawcze w 2016 r. realizowało trzech funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy. Przeprowadzono ogółem 83 kontrole w tym 21 kontroli podstawowych, 39 kontroli doraźnych, problemowych, sprawdzających i 23 czynności kontrolne związane z wydaniem opinii w zakresie oddania obiektu do użytkowania. Ogółem lustracją objęto 213 obiekty zlokalizowane na terenie miasta Bydgoszczy.

W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono 130 nieprawidłowości.

Nieprawidłowości głównie dotyczyły:

- nieodpowiednich warunków ewakuacji..... - 2
- przeciwpożarowych instalacji wodociągowych wewnętrznych..... - 2
- wyposażenia i konserwacji instalacji technicznych..... - 5
- wyposażenia i konserwacji instalacji przeciwpożarowych..... - 2
- przygotowania obiektów do postępowania na wypadek powstania pożaru..... - 25

Ponadto w ubiegłym roku dokonano oceny zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładów dużego i zwiększonego ryzyka powstania awarii przemysłowej tj:

- Operator Logistyczny Paliw Płynnych w Nowej Wsi Wielkiej przy ul. Przemysłowej 1.

Ponadto w ubiegłym roku dokonano oceny zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładów dużego i zwiększonego ryzyka powstania awarii przemysłowej tj:

- Operator Logistyczny Paliw Płynnych w Nowej Wsi Wielkiej przy ul. Przemysłowej 1.

4. ZAGADNIENIA TECHNICZNE

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy dysponuje 32 samochodami gaśniczymi i specjalnymi.

Nadal 4 z posiadanych samochodów przekracza normę eksploatacyjną, co wskazuje na długotrwałe użytkowanie powodujące coraz większe koszty napraw i konserwacji w celu utrzymania sprzętu w pełnej gotowości operacyjnej. W roku 2016 ukończono kapitalny remont ramienia pojazdu SCHD 40 Bronto w autoryzowanej firmie Finservis-Bis, co pozwoli na eksploatację pojazdu na kolejnych 5 lat. W końcówce roku 2016, GBA-Rt 2/30 z JRG 3 zostało

wymienione na nowy pojazd ratowniczo-gaśniczy średni. Dwa ciężkie pojazdy z JRG nr 1 i JRG nr 2 są planowane do wymiany w najbliższych latach. W roku bieżącym w celu dalszej modernizacji taboru samochodowego zapewniającego sprawne i skuteczne podjęcie działań bojowych powinniśmy wymienić podnośnik SCH 38 Volvo – rocznik 2000, z JRG nr 2 oraz samochód operacyjny Nissan pick-up – rocznik 2004 z JRG nr 1 oraz pojazd operacyjny komendy Nissan X-Trial. Istnieje również potrzeba przeanalizowania zasobów sprzętowych w zakresie użytkowanego sprzętu hydraulicznego (dążenie do ujednolicenia producentów), ilości i zakresowości urządzeń wykrywczopomiarowych, sprzętu ODO oraz pilnego zakupu i wymiany sprzętu pneumatycznego tj. wysokiego i niskiego podnoszenia.

W zakresie łączności radiowej po pozyskaniu sprzętu z Policji (radiotelefony – bazowe, samochodowe i nasobne z osprzętem) przy jednoczesnym tworzeniu w latach 2016-2018 systemu radio przemienników, istnieje potrzeba kalibracji i dostosowania mocy urządzeń i sprawności użytkowanych anten na terenie całego miasta i powiatu, obejmując wszystkich użytkowników sieci radiowej PSP, przy współpracy z siecią Gopło.

5. ZAGADNIENIA KWATERMISTRZOWSKIE.

Komendzie Miejskiej PSP w Bydgoszczy podlegają 4 jednostki ratowniczo-gaśnicze. Poniżej przedstawiam prace wykonane w 2016 roku:

- a/ Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 4 przy ul. Łochowskiej 69: zamontowano pompę ciepła typu powietrze woda do podgrzewania cwu oraz do centralnego ogrzewania.
- b/ Komenda Miejska PSP przy ul. Dąbrowskiego 4: zamontowano pompę ciepła do podgrzewania ciepłej wody użytkowej.

6. ZAGADNIENIA FINANSOWE.

Budżet Komendy w roku 2016 zamknął się wydatkami w kwocie 16 505 996,17 zł po uwzględnieniu dotacji od Wojewody wynoszącej 16 113 506 zł. i kwoty 393 559zł. ze środków własnych (tj. po zwiększeniu budżetu, z Urzędu Miasta Bydgoszczy otrzymaliśmy na dofinansowanie zakupu średniego samochodu pożarniczego kwotę 200 000zł., na naprawę podnośnika hydraulicznego Bronto 100 000zł. Z tytułu dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska zakupiono i zamontowano pompy ciepła w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej nr 4 i w budynku Komendy Miejskiej PSP w Bydgoszczy. Na dzień 31 grudnia zobowiązania wyniosły łącznie 100 736,64zł., w tym zobowiązania niewymagalne wobec funkcjonariuszy 33 001,87zł., wynagrodzenie roczne pracowników cywilnych 10327,72zł., pochodne od wynagrodzenia rocznego 2056,43zł. i z tytułu dostawy towarów i usług 55350,62zł.

7. WNIOSKI.

1. Najpilniejsze potrzeby w zakresie wymiany sprzętu na nowy to:
 - samochód specjalny - podnośnik hydrauliczny SCH 38 Volvo - rok produkcji 2000,
 - samochód operacyjny z JRG nr 1.
2. Istnieje konieczność zakupu pompy gaśniczej wysokiej wydajności o wydajności ok. 80-100 hl/min.
3. Niezbędny jest zakup kamery termowizyjnej na wyposażenie samochodu gaśniczego w JRG nr 4.
4. Istnieje potrzeba ciągłego szkolenia strażaków na specjalistycznych kursach z zakresu ratownictwa wysokościowego, chemiczno-ekologicznego oraz ratownictwa wodnego – zgodnie z wymaganiami określonymi zasadami Komendanta Głównego dla poszczególnych typów specjalizacji i poziomu zagrożeń.
5. Dla właściwego funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej niezbędnym jest uzyskanie przez KM PSP Bydgoszcz, JRG i Grupy Specjalistyczne standardów wyposażenia określonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Obecne finanse KM PSP umożliwiają tylko bieżące utrzymanie jednostek i sprzętu na minimalnym poziomie.
6. Istnieje nadal pilna konieczność budowy slipu - zjazdu dla łodzi ratowniczych - na rzece Brdzie okolice KS Astoria i przy nowoprojektowanych Marinach.

KOMENDANT MIEJSKI
Państwowej Straży Pożarnej

st. bryg. mgr inż. Janisław Buller